

PRESSMEDDELANDE

DATUM: 2004-07-02

NR: 45

KONTAKT: vice riksbankschef Villy Bergström, tel. 08-787 07 10

SVERIGES RIKSBANK
SE-103 37 Stockholm
(Brunkebergstorg 11)

Tel +46 8 787 00 00
Fax +46 8 21 05 31
registrator@riksbank.se
www.riksbank.se

■ Yttrande över Långtidsutredningens betänkande (SOU 2004:19)

Riksbanken överlämnade under fredagen sitt yttrande över långtidsutredningens betänkande (SOU 2004:19) till finansdepartementet.

Riksbanken anser att långtidsutredningen på ett förtjänstfullt sätt beskriver de utmaningar – ökad efterfrågan på offentlig konsumtion samt krympande skatteunderlag – som den offentliga sektorn står inför och de alternativ som står till buds för att möta dem. Problemen som väntar är att kostnaderna för vård och omsorg stiger relativt andra priser. Samtidigt ökar livslängden vilket medför ett växande behov av vård och omsorg. Till detta kommer minskade skatteintäkter till följd av att antalet personer i de yrkesverksamma åldrarna blir allt färre.

Riksbanken delar en av huvudslutsatserna i betänkandet, nämligen att det är orimligt att möta dessa utmaningar med ett kontinuerligt växande skatteuttag.

Utredningen menar att den relativt gynnsamma perioden under de närmaste åren bör tas tillvara för en bred diskussion om hur den offentliga sektorn ska finansieras i framtiden och för att påbörja reformer. Riksbanken delar denna slutsats.

Riksbanken har i flera tidigare sammanhang betonat att det är bättre att detta påbörjas redan nu än att Sverige hamnar i en situation där problemen blivit så stora att det blir svårt att under ordnade former hinna med nödvändiga reformer. Erfarenheterna kring arbetet med att införa det nya pensionssystemet visar att det tar tid att få till stånd mer omfattande förändringar av den offentliga sektorn.

Ett i framtiden sjunkande skatteunderlag och ökat behov av vård och omsorg gör det angeläget att se långsiktigt på den ekonomiska politiken. Riksbanken anser därför att det skulle vara angeläget att kontinuerligt studera frågor av långsiktig betydelse för den ekonomiska politiken. Ett alternativ som skulle kunna prövas är att under riksdagen införa en ny institution som har till huvuduppgift att löpande följa upp frågor av långsiktig betydelse för den ekonomiska politiken och utvärdera om den förda politiken är förenlig med de långsiktiga ekonomiska restriktioner

■ nerna och förutsättningarna. En sådan institution skulle exempelvis kunna utformas på ett liknande sätt som Congressional Budget Office (CBO) i USA.

Den stabila finanspolitik som etablerades efter krisen i början på 1990-talet har ökat förutsättningarna för långsiktigt stabila offentliga finanser och väsentligt underlättat penningpolitikens genomförande. Det har dock på senare tid funnits tendenser till ett mindre strikt synsätt på behovet av att upprätthålla de höga ambitionerna inom finans- och budgetpolitiken. Utgiftstaket har kringgåts genom "privatisering" av vissa utgifter utan att utgiftstaket justerats och genom att transfereringar ersatts med motsvarande skattereduktioner. Det är exempel på åtgärder som inte ligger i linje med budgetlagens intentioner och som riskerar att försämra förutsättningarna att föra en långsiktig hållbar ekonomisk politik.

Hela remissyttrandet finns att ladda ned från Riksbankens webbplats, www.riksbank.se.